

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بداية السؤل في تفضيل الرسول صلى الله عليه وآله وسلم

العلامة العز عبد العزيز بن عبد السلام السلمي رحمته الله عليه

С името на Алла̀х, Всемилоствивия, Премилосърдния

Бидя̀йе ес-Сӯль фи Тефдйль ер-Расӯль

ель-‘алляме ель-‘Изз ‘Абдуль‘азйз ибн ‘Абдусселям ес-Сулемй رحمته الله عليه

Транскрипция на буквите

ж	چ	ع	ث	ت	ب	ب	ء	
з	ز	ر, ر	ر	ذ	ذ	د	د	ح
з	ظ	ط	ط	ض	ض	ص	ص	س
ل, ل, ل	ل	ك	ك	ق	ق	ف	ف	ع
й	ي	و	و	ه	ه	ن	ن	م
у, ю	داممه	и	кесра	а, е	фетха			
ӯ, ю	yaū	ӣ	йā	ā, ō, yā	елиф			

С името на Аллāх, Всемилостиви, Премилосърдни.

О, Аллāх, благослови нашия повелител Мухаммед и неговия род [семејство], и ги приветствай, и помогни и улесни и изпълни [делата ни]!

Слава на Аллāх, Господаря на световите, и Аллāх да благослови Повелителя на всички творения – Мухаммед – последния от пророците, а също и неговия род [семејство] и неговите сподвижници.

Всевишният Аллāх казва:

وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۗ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

“И Аллāх спузна над теб Книгата и мъдростта и те научи на онава, което не знаеше. И предпочитанието [благодатта] на Аллāх към теб е огромно!” [ен-Нисјā: 113]

И Всевишният казва:

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ ۗ مِنْ كَلِمِ اللَّهِ ۗ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ

“Тези са пратениците, от които предпочетохме едни над други. Аллāх говори с някои от тях и издигна на степени някои от тях.” [ел-Беқара: 253]

Предпочитането, за което се говори в първия āйет е јасно [и категорично доказателство] по отношение на превъзходството [на едни над други], а предпочитането, за което се говори във вториот āйет е јасно [и категорично доказателство] за умножаването на тоа превъзходство на различни степени. И наистина Всевишният Аллāх предпочете нашиот Пророк ﷺ по нај-различни начини.

Първо: Че той е сеййид [повелител, господар, лидер, първенец] на всички. Казва [Пророкът]

أنا سيد ولد آدم ولا فخر

“Аз съм сеййид на децата на Адем, без да изпитвам гордост.” [ибн Хиббан: 393]

А сеййид е качество от висшите качества и от прекрасните характеристики. А това е признак, че той [Мухаммед ﷺ] е предпочетен пред тях [всички хора] и на двата свята. Що се касае до този свят, то е заради великия му характер. А що се отнася до отвъдния, то е заради това, че степенуването на наградите е според характера и качества [на човека]. И след като той [ﷺ] ги превъзхожда чрез своите достойнства и качества на този свят, той [ﷺ] ги превъзхожда и на отвъдния по степен и положение. И наистина [Пророка] ﷺ казва:

أنا سيد ولد آدم ولا فخر

“Аз съм сеййид на децата на Адем, без да изпитвам гордост.” [ибн Хиббан: 393] – за да узнае неговата общност положението му при неговия Всемогъщ и Величествен Господар. И тъй като в мнозинството от случаите споменаването на достойнствата на даден човек става заради гордост той [ﷺ] довършва: “... без да изпитвам гордост.”

Второ: И от тях [превъзходствата и достойнствата му] са думите му [на Пророка] ﷺ:

ويدي لواء الحمد يوم القيامة ولا فخر

“И в ръцете ми ще бъде знамето на славата на Съдния ден, без да изпитвам гордост.” [ибн Маже: 4308]

Трето: И от тях са думите му [на Пророка] ﷺ:

أدم فمن دونه تحت لوائي يوم القيامة ولا فخر

“Адем и онези след него ще бъдат под моето знаме на Съдния ден, без да изпитвам гордост.” [Ахмед: 1/281 и 1/295, ет-Тирмизи: 3620]

Тази особеност е показател за висотата на неговата степен, тъй като предпочитането [превъзходството] няма друг смисъл, освен отличаването чрез специални качества и степени.

Четвърто: И от тях е това, че Всевишният Аллах го извести, че са опростени миналите му и бъдещи грешки, а не съществува предание, че който и да било от другите пророци е бил известен със същото. Напротив, вижда се, че на са били известени с такова нещо. Защото, когато всеки един от тях бъде помолен за застъпничество [шефā'ат] на Съдния ден ще спомене някоя от грешките, които е допуснал с думите: “*Душата ми, душата ми...*” А ако всеки от тях знаеше, че грешките му са опростени нямаше да се бои от тях при тази ситуация. А когато творенията потърсят застъпничеството на Пророка ﷺ в тази ситуация, той ще отговори:

أنا لها

“Аз съм човекът за това!” [ель-Бухорӣ и Муслим, и “Зияляъ ель-Женне”: 811]

Пето: И от тях е, че Той ﷺ ще бъде:

أول شافع وأول مشفع

“Първият застъпил се и първият, чието застъпничество ще бъде прието.” [Муслим и “Зияляъ ель-Женне”: 792] А това също е показател за специалното му положение и неговото превъзходство.

Шесто: И от тях е, че той ﷺ предпочете другите пред себе си, тъй като всеки пророк има призов-дуа, която е приета. Но всеки от тях избърза да използва дуата си на този свят, докато

[Пророкът] ﷺ отложи своята дуа за да се застъпи за общността си. [ел-Бухорӣ и Муслим, и “Зилияъ ель-Женне”: 797-799]

Седмо: И от тях е, че Всевишният Аллах се кълне в живота му ﷺ, казвайки:

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٦﴾

“Кълна се в живота ти, те наистина се лутат в своето опиянение.” [ел-Хижр: 72]

А клетвата в нечий живот е показател за неговата знатност и величие от страна на онзи, който се заклева. А също показва, че живота на Пророка ﷺ е достоен за клетва в него, заради общата и специфична благодат, която съдържа тя съдържа. А това не е известно за никой друг освен него ﷺ.

Осмо: И от тях е, че Всевишният Аллах се обръща към него по най-уважителните и почтителни начини. И Той [Аллах ﷻ] се обръща към него [Пророка] ﷺ чрез любимите му имена и прекрасните му качества:

“О, Пророче...” [ел-Енфāl: 64, 65, 70]

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

“О, Пратенико...” [ел-Ма’иде: 41, 67]

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ

А тази специфика не се намира при никой друг [пророк] освен него. Напротив, всеки от тях бива позован чрез своето име. Като Всевишният казва:

يَتَادَمُّ أَسْكَنَ

“О, Адем, настани се...” [ель-Беқара: 35]

يٰۤاٰدَمُ اَنْزَلْنَاكَ مِنْ رَّبِّكَ

“О, ‘Ис̣я̣ син на Мер̣йем, помни моята благодат над теб...” [ель-Ма’иде: 110]

يٰۤمُوسٰى اِنَّا اٰتَيْنَاكَ

“О, Му̣ся̣, наистина аз съм Алл̣ах...” [ель-Қаҥас: 30]

يٰۤاٰدَمُ اٰتَيْنَاكَ

“О, Ну̣х, спусни се с поздрав [селя̣м] от мен...” [Ху̣а: 48]

يٰۤاٰدَمُ اٰتَيْنَاكَ

“О, Дя̣ууд, ние те сторихме наследник на земята...” [Ҫо̣а: 26]

يٰۤاِبْرٰهِيْمُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ

“О, Ибр̣о̣х̣им, ти изпълни съня...” [еҫ-Ҫо̣ф̣ф̣ат: 105]

يٰۤاِبْرٰهِيْمُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ

“О, Лю̣т, ние сме пратеници от твоя Господар...” [Ху̣а: 81]

يٰۤاِبْرٰهِيْمُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ

“О, Зекерий̣я̣, носим ти добрата новина...” [Мер̣йем: 7]

يٰۤاِبْرٰهِيْمُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ

“О, Йехйā, дрџж се за Книгата...” [Мерйем: 12]

И за никой не остава скрито, че когато господарят се обръща към някого от своите слуги чрез най-превъзходното от висшите му качества и прекрасния му характер, а се обръща към останалите чрез обикновените им имена, без да използва качество от качества им или характеристика от характерите им, то степената на онзи, който е позован чрез най-прекрасните си имена и качества е по-скъп и по-ближен за него, отколкото онези, които са позовани чрез обикновените си имена. И също е всеобщо известно, че онзи, който бива позован, чрез най-превъзходните си качества и характеристики – това е показател за неговото величие и почит. Затова е казано:

فإنه أفضل أسماني

لا تدعني إلا بيا عبداها

“Не ме наричай иначе освен “О, рабе!”

защото то е най прекрасното ми име!”

Девето: И от тях е, че чудесата на всеки пророк свършват и изчезват, а чудото на Повелителя на първите и последните [Мухаммед ﷺ] – Великия Кур’ан – ще пребъде до Съдния ден.

Десето: И от тях е, че камъка го поздравил със селям [Муслим: 7/58-59, ет-Тирмизи: 3628, Ахмед: 5/89,95,105], а дънера [който бе негов минбер] се разплака за него [хадис мутеу’атир], а за никой друг от пророците не се предава такова нещо.

خذ ما تراه ودع شياً سمعت به

“Вземи онова, което си видял и остави онова, за което си чул!”

Единадесето: И от тях е, че сред неговите чудеса има такива, които са много по-силни

и обезсилващи оспорващите, отколкото чудесата на другите пророци. Например потичането на вода между пръстите му [хадис муте'атир], защото то е много по-необичайно и странно отколкото потичането на вода от камък, защото все пак има такива камъни от които бликат извори. По тази причина потичането на вода между пръстите на Пророка ﷺ е по-голямо чудо отколкото, бликването на вода от камъка на Мӯсяؑ.

Дванадесето: И от тях е, че 'Исяؑ лекуваше слепите, чиито очи бяха запазили физическата си цялост, докато Пратеникът на Аллах ﷺ върна окото след като бе пробито и потекло. [Изведен от ебу Йеа'ля и ес-Суйүти: 1/145, и ель-Хейсемй в "ель-Межмеа": 8/297-298] А това съдържа в себе си две чудеса:

Първото: Възстановяване на неговата цялост, след като бе потекло.

Второто: Възвръщане на зрението след слепотата.

Тринадесето: И от тях е, че мъртвите, които бяха съживени от него ﷺ от безверие към вяра са повече от мъртвите съживени от 'Исяؑ от физическата смърт на телата. И по-нататък ще разясним за живота на вярата и живота на телата.

Четиринадесето: И от тях е, че Всевишният Аллах предписа награда за всеки пророк толкова, колкото са делата на неговата общност и нейното състояние, и нейните слова. А общността на Пророка ﷺ "е половината от обитателите на Рая". [ель-Бухорй и Муслим] А също така Всевишният Аллах ни е известил, че неговата общност е "**най-добрата общност изведена за хората**" [Али 'Имрөн: 110] А причината да бъде най-добрата общност са нейното знание и нейното [духовно] състояние, и нейните слова, и нейните дела. И няма знание или състояние, или

служене [‘ибадет], или слово, доближаващи до Всевишния и Величествен Господар, които Пратеника на Аллāх ﷺ да не е посочил и да не е призовал към тях. И затова той има наградата на всеки един, който ги прилага до Съдния ден. А никой друг пророк не е достигал тази степен. Също се предава в хадїс:

الخلق عيال الله وأحبهم إليه أنفعهم لعياله

“Творенията зависят от Аллāх. И най-обичаното от тях за Него е най-полезното за зависимите от Него.” [“ер-Раўд ен-Недїр”: 1/433-434]

И след като Пророкът ﷺ допринесе полза на половината от обитателите на Рая, а другите пророци допринесоха полза за отделни части от другата половина [и след като] степената на неговата близост [до Аллāх] е според степената на неговата полза [става ясно неговото превъзходство]. И няма знаещ [учен, приближен] от неговата общност, чиято награда да не бъде добавена към наградата за неговото [на Пророка ﷺ] знание [и близост]. И няма човек на добро положение от неговата общност, чиято награда да не бъде добавена към наградата за неговото [на Пророка ﷺ] добро положение. И няма добра дума, която доближава до Всемогъщия и Величествен Аллāх, чиято награда да не бъде добавена към наградата за неговите [на Пророка ﷺ] добри думи и оповестяването на посланието [на Аллāх]. И няма добро дело, което доближава до Всемогъщия и Величествен Аллāх, като молитвата-ṣалā и милостинята-зекя́т, и жертвоприношението-қурбан, и борбата по пътя на Аллāх-джихāд, и благо дело, и добро дело, и споменаване-зикр, и опрощение, и извинение, чиито награди да не бъдат добавени към неговата [на Пророка ﷺ] награда и неговата степен, и неговото [високо] положение. И това се умножава многократно, защото всеки от

неговата общност, който призовава към напътствието или покаже нов път към добрина, получава наградите за онези, които последват това напътствие или този път, а Пророкът ﷺ получава наградата за всичко това взето заедно, защото той ﷺ е неговият първоизточник и той ﷺ ни насочи към всичко това. И по тази причина Мұсяؑ се разплака силно при срещата му с Пророка ﷺ по време на Нощното пътешествие [ель-Исрō], тъй като той ﷺ също желаше наградата на Пророка ﷺ. И защото броя на хората, които ще влязат в Рая от общността на Пророка ﷺ е по-голям от броя на хората от общността на Мұсяؑ. И този плач не бе от завист, както смятат някои невежи, а от тъга за тази висока степен, която Мұсяؑ не достигна.

Петнадесето: И от тях е, че Всевишният Аллāх изпрати всеки пророк специално към неговите хора, а изпрати пророка ни Мұхаммед ﷺ към всички джинове и хора. И тъй като всеки пророк получава награда за своя призов към хората си, Пророкът ни ﷺ получава награда за призова му към всеки един, към който е изпратен [т.е. всички джинове и хора]. И това има два аспекта: наградата за всеобхватността на самия призив [всичко, за което Пророкът ﷺ е известил] и наградата за всеобхватността на онези, които са призовани [всички онези, до които е достигнал призова]. За това в думите на Всевишния:

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾

“И ако бяхме пожелали щяхме да изпратим предупредител във всяко селище.” [ель-Фурқон: 51] – се съдържа огромна благодат за Пророка ﷺ. Защото ако беше изпратен предупредител към всяко отделно селище наградата, която щеше да получи Пратеника на Аллāх

صلواته
وسلامه
щеше да се ограничи единствено до хората от неговото селище.

Шестнадесето: И от тях е, че Всевишният Алла̀х говори с Мӯся عليه السلام на планината ет-Тур и при Свещената долина [ель-Уади ель-Муқаддес], а говори с нашия Пророк عليه السلام при Лотоса на Крайния предел [ес-Сидра ель-Мунтехā].

Седемнадесето: И от тях са думите му [на Пророка] عليه السلام:

نحن الآخرون من أهل الدنيا والأولون يوم القيامة المقضي لهم قبل الخلائق ونحن أول من يدخل الجنة

“Ние сме последните от обитателите на този свят, но сме първите на Съдния ден. Ние сме първите, за които ще бъде отсъдено преди другите творения и ние сме първите, които ще влязат в Рая.” [Муслим: 3/7, ибн Маже: 1083]

Осемнадесето: И от тях е, че споменатото водачество [от номер шест] е описано така:

... يوم القيامة وأول من ينشق عنه القبر وأول شافع وأول مشفع

“... на Съдния ден ще бъда първия, чийто гроб ще се разтвори и първия, който ще се застъпи, и първия чийто застъпничество ще бъде прието.”

Деветнадесето: И от тях е, че той [Пророкът] عليه السلام извести, че всички творения ще се стремят към него на Съдния ден, дори и Ибрōхим عليه السلام.

Двадесето: И от тях са думите му [на Пророка] عليه السلام:

الوسيلة منزلة في الجنة لا ينبغي أن تكون إلا لعبد من عباد الله تعالى وأرجو أن أكون أنا هو فمن سأل لي الوسيلة
حلت عليه الشفاعة

“Ель-ўесїле е степен в Рая, която ще я получи един единствен от всички раби на Всевишния Аллāх. И се надявам аз да бъда този раб. И онзи, който се помоли степената ель-ўесїле да бъде за мен ще получи моето застъпничество [шефā’ат].” [Муслим]

Двадесет и първо: И от тях е, че седемдесет хиляди от неговата общност ще влязат в Рая без да им бъде държана равносметка. А това не се предава за никой друг пророк освен Пратеника на Аллāх ﷺ.

Двадесет и второ: И от тях са [реката на изобилието] ель-Кеўсер, която [Пророкът ﷺ] ще получи в Рая и [басейна, утоляващ жаждата завинаги] ель-Хаўд, който ще получи при ель-Меўќиф [когато хората се съберат при него ﷺ, след съживяването им].

Двадесет и трето: И от тях са думите му [на Пророка] ﷺ:

نحن الآخرون السابقون

“Ние сме последните, които изпревариха.” – т.е. последните във времето, изпреварили другите чрез своите прекрасни качества и достойнства. [Муслим, ебу Ну’айм]

Двадесет и четвърто: И от тях са, че на него [Пророка] ﷺ му бе разрешено придобитото имущество след битките, а то не бе позволено за никой друг преди него. И редиците на хората от общността му бяха сторени като редиците на ангелите [мелā’икетата], и цялата земя бе сторена месджид [място за молитва] за него, а почвата ѝ – средство за пречистване. И всички тези особености са показател за високата му степен и добротата му към общността му.

Двадесет и пето: И от тях е, че Всевишният Аллāх възхвалява неговия характер, казвайки:

“**Наистина ти имаш велик [прекрасен] характер.**” [е̣ль-Қалем: 4]

И когато великият възвеличи дадено нещо, това е показател за неговата величественост. А какво да кажем за онова, което е възвеличено от Най-великия от всички величия?

Двадесет и шесто: И от тях е, че Всевишният Алла̣х говори с него чрез различните видове откровение [ӯахй]. А те са три вида:

Първият: Истинското съновидение.

Вторият: Разговорът без посредничество.

Третият: Чрез Джебра’и̣ль ﷺ.

Двадесет и седмо: И от тях е, че Книгата му [е̣ль-Қур’ан е̣ль-Керй̣м] обхваща всичко, което са обхванали Тората [ет-Теӯрōт] и Евангелието [е̣ль-Инжй̣ль], и Псалмите [ез-Зебӯр], а се отличава от тях чрез сурите, които са е̣ль-муфес̣са̣ль. [Те са последната седмина от Қур’ана. Някои казват, че първата то тях е сӯра Мухаммед, други – сӯра е̣ль-Фетх, трети – сӯра е̣ль-Хужурōт.]

Двадесет и осмо: И от тях е, че [хората от] неговата общност [на Пророка] ﷺ са с по-малко дела от онези, преди тях, но с най-голяма награда, което се предава в достоверен [сахй̣х] хадй̣с. [е̣ль-Бухōрй̣: 3/90-91]

Двадесет и девето: И от тях е, че Всемогъщият и Величествен Алла̣х постави пред него ключовете от съкровищниците на земята и му предостави избор между това да бъде цар или пророк и раб. И той се посъветва с Джебра’и̣ль ﷺ, който му посочи да бъде скромен. И тогава

отговори:

نبيا عبدا أجوع يوما وأشبع يوما فإذا جعت دعوت الله وإذا شبعته شكرت الله

“Пророк и раб. Така ще гладувам едни дни и ще бъда сит други. И когато гладувам ще се моля на Аллāх, а когато съм сит ще благодаря на Аллāх.” [ет-Тирмизī: 2348, Ахмед: 5/254]

Чрез което той [Пророкът ﷺ] целеше да бъде зает с Аллāх и в периодите на недоимък и на изобилие, и на изпитание и на блаженство.

Тридесето: И от тях е, че Всевишният Аллāх го изпрати да бъде милост за световите. И по този начин [наказанията на] непокорните от неговата общност бяха отложени, докато е сред тях. За разлика от пророците преди него, хората от чиито общности бяха наказвани в момента, в който ги вземаха за лъжци.

Тридесет и първо: А що се отнася до характера му [на Пророка ﷺ] и благоразумието му, и извинението му, и опрощението му, и търпението му, и благодарността му, и мекотата му заради Аллāх, и че той не се разгневяваше за себе си, и че дойде да придаде цялост на прекрасните нрави, и онова, което се предава по отношение на смирението му, и покорството му, и посвещаването му [на Аллāх], и скромността и въздържаността му по отношение на храната му и облеклото му, и питието му, и местообитанието му, и прекрасната дружба с него, и достойнството на природата му, и прекрасните му качества, и наставлението му към общността му, и загрижеността му за вярата на близките му, и старанието му посланието му да достигне навсякъде, и да се труди за религията на Аллāх, и да въздигне словата Му, а също страданието, което понесе от своите хора и от други в родината си и извън нея, част от всичко това може да

бъде намерена в Книгата на Аллāх и в книгите описващи Пратеника на Аллāх ﷺ.

Тридесет и второ: А по отношение на мекотата и благодтта му Всевишният Аллāх казва:

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ^ط

“С милост от Аллāх ти се смекчи към тях.” [Али ‘Имрōн: 159]

Тридесет и трето: А що се отнася до строгостта [могъществото] му към неверниците и милостта му към вярващите Всевишният Аллāх казва:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ^ج وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ^ط

“Мухаммед е Пратеникът на Аллāх. И онези, които са с него са строги [могъщи] към неверниците, милостиви по между им.” [ель-Фетх: 29]

Тридесет и четвърто: А що се касае до загрижеността му за вярата на общността му и милостта му към вярващите, и снизхождението му към всички като цяло, те се намират в думите на Всевишния:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ

رُءُوفٌ رَّحِيمٌ

“Дойде при вас Пратеник от самите вас. За него е тежко вашето затруднение,” –

т.е. причинява му страдание онова, което ви причинява страдание, “загрижен е за вас,” – т.е. за вашата вяра, “към вярващите е състрадателен и милостив.” [ет-Теўбе: 128]

Тридесет и пето: Що се отнася до искрените му наставления и оповестяването на посланието му – те се съдържат в думите на Всевишния:

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

“И се отвърни от тях, ти не си заслужаващ порицание!” [ез-Зярийāt: 54]

И ако той [Пророкът] ﷺ бе небрежен щеше да заслужи порицание.

Тридесет и шесто: И от тях е, че Всевишният Аллāх постави общността му [на Пророка] ﷺ в позицията на справедлив съдия. И когато Аллāх ще отсъди между общностите, а те ще оспорват посланието [на пророците ﷺ] там ще присъства общността на Мухаммед ﷺ и те ще засвидетелстват, че пророците са известили своите хора. А тази специална черта не се предава за нито един от другите пророци.

Тридесет и седмо: И подобно на това е безгрешността на общността му като цяло, защото тя не постига единодушие за нещо, което е заблуда [ет-Тирмизī, ель-Хāким], нито по отношение на второстепенните неща, нито по отношение на основите.

Тридесет и осмо: И подобно на това е опазването на Книгата му [ель-Қурāн ель-Керīm]. И колкото и да са се събирали хора от предците и от съвременниците за да добавят дума в него или да извадят – били са безсилни да го сторят. А изопачението на Тората [ет-Теўрōт] и Евангелието [ель-Инжїль] не е скрито за никого.

Тридесет и девето: И от тях е, че Аллāх прикри [резултата] за онези от неговата

общност, чиито дела не са приети. А хората от предишните общности правеха қурбан, като огънят изгаряше қурбана на онзи, чиито дела са приети и оставяше непокътнат қурбана на онзи, чиито дела не са приети. И така той биваше опозорен. Във връзка с това Всевишният Аллах казва:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

“Наистина ние те изпратихме да бъдеш милост за световете!” [Ель-Енбийя’: 107]

И казва [Пророкът ﷺ]:

إنما أنا رحمة مهداة

“Наистина аз съм милост, която е подарена!” [Ель-Хаким и “Ель-Мишкят”: 5800]

И казва [Пророкът ﷺ]:

أنا نبي الرحمة

“Аз съм Пророкът на милостта!” [Муслим: 7/90]

Четиридесето: И от тях е, че той [Пророкът ﷺ] бе изпратен с кратки слова, съдържащи многобройни мъдрости, и думите му бяха кратки и ясни, като надмина всички араби по изразителност и красноречие.

Четиридесет и първо: И така, както Аллах го предпочете пред пратениците и пророците сред хората, по същия начин го предпочете и пред избраните му пратеници от обитателите на небесата и ангелите [мелә’икетата] му. И освен това дори и достойните сред хората са по-превъзходни от ангелите [мелә’икетата], заради думите на Всевишния:

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

“**Онези, които вярват и вършат добри дела – те са най-добрите творения [бериййе].**” [ель-Беййине: 7]

А ангелите [меля’икетата] също влизат в числото на творенията [бериййе], както се казва в изречението: “Аллах създаде творенията [бериййе]” – т.е. създаде ги и ги стори да съществуват. Но ангелите [меля’икетата] от своя страна не влизат в думите на Всевишния: “**онези, които вярват и вършат добри дела**”, макар и в действителност да вярват и да вършат добри дела, защото смисълът на тези думи, който е уточнен чрез обичайната практика, е само по отношение на вярващите хора. И доказателството е, че именно това е смисъла, за който се сеца човек, когато чуе тези думи. И ако някой каже, че думата “бериййе” е взета от думата “берō”, която значи “земя”, “почва”, а хората от своя страна са създадени от земята, като айета придобива смисъл, че онези, които вярват и вършат добри дела са най-добрите сред хората, то на него му се отговоря по два начина:

Първият: Че учените по арабски език са причислили думата “бериййе” към корен, който не съдържа буквата хамза.

Вторият, който е още по-очевиден: Че имām Нѳфия‘ чете тази дума с хамза, като и двете четения са Слово на Аллаh. И ако при едното четене извършителите на добри дела са предпочетени пред останалите хора, то при другото четене те са предпочетени пред всички творения. И като вземем под внимание, че най-добрите сред хората са по-добри от ангелите

[меля'икетата], то от своя страна пророците ﷺ са най-добрите сред онези, които вярват и вършат добри дела, като доказателство за това са думите на Всевишния Аллах, след като споменава група от пророците:

وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

“И всички тях предпочетохме пред световете!” [ель-Ен'ам: 86]

Този аяет е доказателство, че те [пророците ﷺ] са по-превъзходни и от хората и от ангелите [меля'икетата], защото ангелите [меля'икетата] също влизат в числото на световете [‘алемин], без значение дали вземаме корена на тази дума от знание [‘ильм] или признак [‘аляме]. И след като пророците са по-превъзходни от ангелите [меля'икетата], то от своя страна Пратеникът на Аллах ﷺ е най-превъзходният от пророците и е повелител [сейид] на повелителите от ангелите [меля'икетата], и по този начин той е по-превъзходен от тях с две отделни степени и е по-високо от тях с две отделни нива. И никой не знае какво е величието на тези нива и каква е знатността на тези степени освен Онзи [Аллах ﷻ], Който предпочете Последния от пророците и Повелителя на пратениците [Мухаммед ﷺ] пред световете.

И такива знаци и проявящи са достатъчни за проумяващия и съобразителния, та дори и само част от тях са достатъчни за него.

И ние се молим на Всевишния Аллах ﷻ, чрез неговата благодат и щедрост да ни дари с успех да следваме неговия Пратеник ﷺ в неговия подход и неговия път, и във външните и вътрешни черти от неговия характер, и да ни стори от неговите привърженици и неговите помощници, наистина Той ﷻ за всичко има сила, и Той ﷻ е достоен да отговори на

молбите, и никой няма сила [за избягване на злините] и няма сила [за извършване на добрините] освен чрез Аллāх, Всевишния, Величествения.

О, Аллāх, благослови нашия повелител Мухаммед и неговия род [семе́йство], и неговите сподвижници, и ги приветствай с най-прекрасните приветствия, винаги и безкрайно!

Това е завършека на книгата “*Бидяйе ес-Суль фи Тефдий ер-Расуль*” и всичката възхвала е само за Аллāх!

Всевишният Алла̀х казва:

وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۗ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكَ عَظِيمًا

“И Алла̀х спусна над теб Книгата и мъдростта и те научи на онова, което не знаеше. И предпочитанието [благодатта] на Алла̀х към теб е огромно!” [ен-Нися’: 113]

И Всевишният Алла̀х казва:

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ ۗ مِّنْ كَلِمِ اللَّهِ ۗ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۚ

“Тези са пратениците, от които предпочетохме едни над други. Алла̀х говори с някои от тях и издигна на степени някои от тях.” [елъ-Беқара: 253]